

Toimintasuunnitelma – HL7 Finland Personal Health SIG

versio 3.6.2014

Toiminnan käynnistäminen

HL7 Finland ry on käynnistänyt osana vuoden 2014 toimintasuunnitelmaa sähköisiin hyvinvointi-, omahoito- ja asiointiaiheisiin keskittyvän SIG (Special Interest Group) ryhmän. Ryhmän perustamiskokous pidettiin Helsingissä 24.3.2014¹. Ryhmän nimeksi päätettiin **Personal Health SIG**.

Tässä dokumentissa on kuvattu ryhmän alustavat tavoitteet ja toimintasuunnitelma sekä priorisoitu ja suunniteltu työkohteiden ja toiminnan edistämistä.

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

Ryhmä kokoaa sähköisten omahoito- ja asiointipalvelujen avointen rajapinta- ja yhteentoimivuusmäärittelyjen edistämiseksi kiinnostuneita palvelujen käyttäjiä, yrityksiä, viranomaisia ja asiantuntijaorganisaatioita, jotka edistävät palvelujen kehittämistä ja yhteentoimivuutta. Ryhmän yleiset tavoitteet ovat:

- omahoito-, itsehoito- ja asiointipalveluihin liittyvien rajapinta- ja yhteentoimivuusmäärittelyjen kokoaminen ja niiden saatavuuden ja käytön edistäminen
- sähköisten asiointi- ja omahoitopalvelujen avointen rajapintojen kautta tapahtuvan ja standardipohjaisen integroinnin edistäminen
- sähköisiä omahoito- ja asiointipalveluja kehittävien tahojen yhteistyöfoorumina toimiminen
- tietoisuuden lisääminen omahoito- ja asiointipalvelujen avoimista rajapinnoista ja niiden tarpeista esimerkiksi koulutusten, seminaarien ja tiedotuksen kautta
- valmiiden avointen rajapintamäärittelyjen arviointi ja niiden hyödyntämisen ja juurruttamisen edistäminen Suomessa
- uusien avointen rajapintamäärittelyjen edistäminen sähköisissä omahoito- ja asiointipalveluissa
- kansainvälinen seuranta ja tarvittaessa osallistuminen.

Ryhmä keskittyy yhteentoimivuusasioiden edistämiseen ja sen toiminta-alueeseen ei kuulu esimerkiksi lainsäädännön tai kokonaisarkkitehtuurien työstäminen. Ryhmässä käsiteltäviä aiheita eivät ole SoTe-ammattilaisten tietojärjestelmäratkaisut tai johtamiseen, tilastointiin tai tutkimukseen liittyvät tietonsiirtoratkaisut muilta osin kuin liittyen asiointi- ja omahoitoratkaisuihin. Ratkaisujen arvioinnissa ja käsittelyssä ei rajauduta pelkästään HL7-standardeihin.

Työkohte-ehdokkaat

Ryhmässä käsitellään osallistujien esiin nostamia ajankohtaisia itsehoitoon, omahoitoon ja sähköiseen asiointiin liittyviä rajapinta- ja yhteentoimivuuksia. Ryhmän työskentelyyn on nostettu erityisesti seuraavia ehdokkaita yhteisten tarkennusten ja määrittelyjen kohteiksi:

- Terveystaltio- / Terveyskansio-tietovarantojen (PHR) tai -alustojen ja niitä hyödyntävien palvelujen tietomallit ja avoimet rajapinnat (vaatimukset, määrittelyt, valmiit ratkaisut):
 - rajapintatarpeiden ja vaatimusten sekä terveystaltiotietojen sisällön ja ryhmittelyn tarkennukset

¹ Perustamiskokouksen asialista: <http://www.hl7.fi/wp-content/uploads/1403-PH-SIG-agenda-02.pdf>

- lääkitystietojen, laboratoriotutkimustietojen, erityyppisten hyvinvointitietojen (mukaan lukien liikunta, ruokavalio, terveystavoitteet) ja muiden keskeisten asiakkaille tarvittavien tietopakettien määrittely ja hyödyntämisen tarkentaminen asiakasnäkökulmasta
- ammattilais- ja potilasjärjestelmistä asiakkaiden käyttämiin sähköisiin hyvinvointipalveluihin tai alustoihin tietojen siirtämiseksi tarvittavat rajapinnat
- erilaiset valmiit mallit, rajapintamäärittelyt ja vaihtoehtojen arvioinnit PHR-tietojen rajapinnoiksi, PHR-rajapinnat avoimiin (esim. Taltioni) ja kytkettyihin (esim. palveluntuottajan potilastietojärjestelmään yhteydessä oleva) terveystaltioihin, kansalliset palveluntuottajille suunnatut rajapintamääritykset ja eri kansainvälisten standardien (mm. HL7 PHMR, IHE XPHR, FHIR) soveltaminen
- asiointipalvelujen liittyminen terveystaltioratkaisuihin.
 - ➔ tuloksina suositukset siitä, mitä rajapintamäärityksiä yllä oleviin tarpeisiin käytetään Suomessa ja materiaali erilaisista toteutusvaihtoehdoista ja käytössä olevista määrittelyistä, puuttuvissa aihealueissa uudet konkreettiset määrittelyt.
- Palveluihin hakeutumiseen ja palvelujen suunnitteluun tarvittavat asiakkaan palvelut kuten sähköiset ajanvarausratkaisut, palveluhakemistot, asiakaspolut, riskitestit ja asiakkaiden suunnitelmat yhteistyössä esimerkiksi SAdE/SoTe-palvelukokonaisuuden tai muiden sähköisiä asiointipalveluja kehittävien toimijoiden kanssa.
 - ➔ tuloksina materiaali yllä oleviin rajapintoihin liittyvistä tarpeista ja vaatimuksista sekä mahdolliset uudet tai päivitettyt rajapintamäärittelyt.
- Koodistot ja sanastot asiointiin ja henkilökohtaiseen terveystietoon liittyen, esimerkiksi ruokavaliokoodisto.
 - ➔ tuloksina ehdotukset koodistoihin ja sanastoihin liittyviksi yhteisiksi työkohteiksi ja mahdollisesti uusien tai päivitettyjen koodistojen ja sanastojen määrittelyt.
- Omaseurannan ja terveys- ja hyvinvointimittausten rajapinnat laitteiden ja sähköisten palvelujen sekä asiakkaiden ja palvelujen tuottajien käyttämien ratkaisujen välillä, esimerkiksi Continua-soveltamisoppaat tai yksityisen sektorin avoimet määrittelyt omamittauksiin. Omahaito-, seuranta- tai mittaustietojen rajapinnat ammattilaisten käyttämiin tietojärjestelmiin.
 - ➔ tuloksina suositukset siitä, kuinka yllä olevia rajapintoja kannattaa lähteä toteuttamaan ja tarkentamaan hyödyntäen soveltuvia määrittelyjä ja materiaalit erilaisista toteuttamisvaihtoehdoista ja saatavilla olevista määrittelyistä ja ratkaisumalleista.

Myös muita työkohte-ehdokkaita voidaan edistää liittyen erilaisiin käyttökohteisiin kuten mobiiliratkaisut, asiointipalvelut tai sairauksien ennaltaehkäisy. Työkohteiden edistäminen **perustuu osallistujien aktiivisuuteen ja heidän omassa kehittämisessään tapahtuvaan taustatyöhön tai taustaprojekteihin**. Työkohteiden edistäminen voi sisältää vaatimustarkennuksia, valmiiden määrittelyjen arviointia ja valintaa sekä uusien määrittelyä tai käsittelyä tarvittaessa äänestyksineen. Ryhmä voi tehdä yleisiä tai eri tahoille (kuten viranomaiset) kohdistettuja suosituksia hyödynnettäviksi ratkaisuksiksi. Yhdessä HL7-yhdistyksen teknisen komitean kanssa ryhmä voi myös viedä määrittelyjä HL7 Finland lausunto- tai äänestysprosesseihin tai koota näkemyksiä kansainvälisiin äänestyksiin tai työkohteisiin vaikuttamiseksi. Osallistujat voivat ehdottaa yhteisiä työkohteita, jotka ryhmässä hyväksytään työkohteiksi. Työkohteiden valintaa ja edistymistä käsitellään ja tiedotetaan myös yhdessä yhdistyksen hallituksen ja teknisen komitean kanssa.

Työskentelytavat ja toiminnan tukeminen

- Ryhmä järjestää työkokouksia joissa käsitellään tarpeita, vaatimuksia ja määrittelyjä.
- Ryhmälle valitaan 2-4 puheenjohtajaa (co-chair) jotka toimivat kokousten koollekutsujina ja ryhmän toiminnan aktivoimisessa. Puheenjohtajat valitaan toistaiseksi ja puheenjohtajia voidaan vaihtaa ryhmän kokouksissa. Ryhmän kaikki osallistujat voivat tuoda ryhmässä käsiteltäväksi

haluamiaan aiheita tai määrittelyjä - aiheiden edistämisen edellytyksenä ei ole co-chair asemassa toimiminen.

- Ryhmän jäsenyys on avoin HL7 Finland ry:n jäsenille ja kokouksiin voidaan kutsua co-chairien toimesta muitakin osallistujia.
- Ryhmälle perustetaan postilista, jolla tiedotetaan ryhmän kokouksista ja muista ryhmäkohtaisista asioista. Postilista on avoin jäsenille ja myös muille aiheesta kiinnostuneille jotka haluavat seurata aihealueen ajankohtaisia asioita.
- Ryhmälle on perustettu HL7 Finland sivustolle SIG-sivu, jonne kootaan kokousmateriaalit, mahdolliset linkit määrittelyihin sekä muuta tarvittavaa materiaalia. Materiaalia voidaan ryhmän tai co-chairien päätöksellä laittaa myös julkisille sivuille ja saatavilla olevia määrittelyjä ehdottaa yhdistyksen rajapintakarttaan.
- Mahdollisia rajapintamäärittelyjen käsittelyjä ja äänestyksiä ryhmässä edistetään yhdessä HL7-yhdistyksen teknisen komitean kanssa, ja äänestyksiin voivat osallistua yhdistyksen HL7-jäsenet, ks. <http://www.hl7.fi/jasenet/>
- Ryhmä voi järjestää kokousten lisäksi koulutus- tai seminaarilaisuuksia osana HL7 Finland toimintaa.
- HL7 Finland voi tukea ryhmän toimintaa osana vuosittaista projektitoimintaansa (esim. tukiprojekti toiminnan käynnistämiseen 2014 useisiin yllä kuvattuihin kohtiin). Myös muut tahot voivat tukea toimintaa. Toiminta perustuu kuitenkin osallistujien vapaaehtoisuuteen.
 - Vuonna 2014 HL7 Finlandilla on Personal Health tukiprojekti, joka toimii työkokousten järjestämisessä (mukaan lukien perustamiskokous), on perustanut ryhmälle sähköpostilistan ja web-sivuosion HL7 Finland sivustolle, edistää toimintasuunnitelman kokoamista ja tarkentamista sekä pohjamateriaalin kokoamista ryhmän työskentelyyn, sekä aktivoi toimintaa muilla tavoin.
- Ryhmän toimintasuunnitelma lähetetään HL7 Finland hallituksen hyväksyttäväksi.
- Ryhmän toiminnasta, kokouksista ja tapahtumista tiedotetaan osallistujien, postilistan sekä HL7 Finland tiedotuksen ja sivujen kautta.

Taustaa ja pohjamateriaalia

HL7 Finland ry on terveydenhuollon tietojärjestelmien väliseen tiedonvaihtoon, rajapintoihin ja yhteentoimivuuteen keskittynyt yhdistys. Viime aikoina erityisesti sähköisissä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen, omahoito- ja asiointipalveluissa on tapahtunut voimakasta kehitystä ja esiin on noussut monia rajapinta- ja yhteentoimivuustarpeita. Erityyppisiä sähköisiä asiointi-, omahoito- ja terveydenedistämispalveluja on kehitetty runsaasti, mutta ne toimivat usein erillään toisistaan eikä niiden välillä ole tyypillisesti ollut avoimia rajapintoja. Omahoito- ja asiointiaiheisiin liittyville rajapinta- ja yhteentoimivuusmäärittelyille Suomessa ja kansainvälisesti on nostettu esiin monia tarpeita ja on syntymässä myös uusia määrittelyjä ja standardeja. Yhdistyksen SIG-ryhmät on tarkoitettu omissa aihepiireissään koamaan standardien ja rajapintojen kehittämistä kiinnostuneita.

Lisätietoja ja linkkejä:

HL7 Finland Personal Health SIG-sivu:

<http://www.hl7.fi/sig-toiminta/personal-health-sig/>

[HL7 Finland personal health rajapintakartoitus 2013](#)

[HL7 Finland FHIR \(Fast Health Interoperability Resources\) raportti 2013](#)

[HL7 International Mobile Health Working Group](#)

[Continua-sivut ja Continua-raportti 2008](#)

[HL7 CDA R2 Personal Healthcare Monitoring Report](#)

[SADe-ohjelman sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuus](#)

[Taltioni kehityssivut](#)

[Kuntien sähköisten omahoito - ja asiointipalveluiden arkkitehtuuri / VAKAVA](#) (doc)
[HL7 Finland rajapintakartta / Asiakkaan hyvinvoinnin ylläpito ja asiointi](#) –hakemisto

Ryhmän toimintasuunnitelmaa ja puheenjohtajistoa täydennetään tarpeen mukaan, ja tarkennuksia ja käsiteltäviä aiheita kootaan co-chairien kautta (nimiä ja yhteystietoja alla).

HL7 Finland Personal Health co-chairit (24.3.2014):

Jaakko Lähteenmäki (VTT), jaakko.lahteenmaki@vtt.fi, puh. 040-5149869

Juha Mykkänen (Itä-Suomen yliopisto), juha.mykkanen@uef.fi, puh. 040-3552824

Pekka Turunen (Taltioni-osuuskunta), pekka.turunen@taltioni.fi, puh. 040-7397476